

De wonderlijke kerst van vadertje Panov

1. Lang geleden, leefde er een oude schoenmaker in een klein Russisch dorpje. Hij heette Panov. Maar niemand noemde hem zo; overal in het dorp stond hij bekend als vadertje Panov.

2. Hij was niet erg rijk - het enige dat hij in de wereld bezat was een kleine kamer met een raam dat uitzicht bood op de Dorpsstraat. In die ene kamer woonde hij, sliep hij en maakte hij schoenen. Hij had alles wat hij nodig had. Dus vadertje Panov was best tevreden. Meestal glinsterden zijn ogen blij door zijn kleine, ronde brilletje.

3. Maar vandaag was alles anders. Vadertje Panov stond treurig voor het raam van zijn winkeltje en dacht aan zijn vrouw, die lang geleden gestorven was en aan zijn zoons en dochters, die allemaal groot waren geworden en naar elders vertrokken. Het was de avond voor Kerstmis en alle mensen waren gezellig thuis in de familiekring.

4. Vadertje Panov deed de lamp aan, en pakte een boek. Hij begon te lezen, het verhaal van Kerstmis.

Hij las hoe een klein jongetje, Jezus, werd geboren, niet in een veilig warm huis, maar in een koeienstal.

'Och, och,' mompelde vadertje Panov, 'waren ze maar hier gekomen. Dan hadden ze op mijn lekkere bed kunnen slapen.'

Hij las over rijke mannen, die de woestijn doortrokken om het kleine jongetje Jezus geschenken van goud en heerlijk ruikende kruiden te brengen.

5. 'Och, och,' zuchtte vadertje Panov, 'als Jezus hier kwam, zou ik niets hebben om aan hem te geven.' Maar opeens glimlachte hij en pretlichtjes dansten in zijn ogen achter de ronde brillenglazen. Hij stond op, pakte een stoffige doos en haalde er een paar hele kleine schoentjes uit.

Het waren de mooiste schoentjes die hij ooit gemaakt had.

'Die zou ik hem gegeven hebben,' mompelde hij.

Het duurde niet lang of vadertje Panov viel in slaap.

Plotseling klonk een stemmetje door de kamer... 'Vadertje Panov!

Vadertje Panov!'

6. De oude man schrok op. Zijn grijze snor sidderde. 'Wie is daar?' riep hij. 'Vadertje Panov,' zei de stem weer. 'je wenste, dat je me had kunnen zien, dat ik bij je was gekomen in je winkeltje en dat je me een geschenk had kunnen geven. Nu, kijk morgen naar me uit van de vroege ochtend

tot de late avond, want ik kom. Pas goed op, dat je me herkent, want ik zal mijn naam niet noemen.'

Toen was alles stil. Vadertje Panov wreef in zijn ogen en ging met een schok rechtop zitten.

'Hij was het,' zei de oude man tot zichzelf. 'Dat was Jezus.'

'Misschien was het alleen maar een droom - hoe dan ook, ik zal opletten en ik hoop, dat hij morgen bij me komt. Maar hoe zal ik weten wie hij is?

Vadertje Panov keek naar buiten en hield hij geen oog van het raam af.

7. Eindelijk, eindelijk kwam er iemand aan. Vadertje Panov drukte zijn gezicht tegen het bevroren vensterglas. Hij was erg opgewonden, misschien was dat Jezus, die hem kwam bezoeken. Toen deed hij teleurgesteld een stapje terug.

Vadertje Panov kende hem wel - hij was de oude straatveger.

Vadertje Panov had wel wat anders te doen. Hij wachtte op God, op de koning, Jezus. Toen hij weer naar buiten keek, was de straatveger tegenover zijn winkeltje. Vadertje Panov kreeg medelijden met hem. De arme straatveger zag er koud uit. En stel je dat eens voor: werken op eerste kerstdag! Vadertje Panov liep hij naar de deur en zette deze open. 'Hé, oude man!' riep hij uit de deuropening vandaan.

8. 'Heb je trek in een kop koffie?' riep hij. 'Je ziet er uit of je half bevroren bent.' De straatveger liet zijn kruiwagen direct in de steek. 'Graag,' zei hij, terwijl hij het kleine winkeltje binnenkwam. 'Erg vriendelijk van u.'

Vadertje Panov zei 'Het is het minste wat ik doen kan,', 'Het is tenslotte Kerstmis.'

De oude man snoof. 'Ik heb van Kerstmis verder niets te verwachten,' zei hij.

9. Hij pakte het kopje koffie aan.

Vadertje Panov ging weer op zijn plaats bij het raam staan en keek links en rechts uit over de straat.

'Krijgt u bezoek?' vroeg de oude straatveger, 'sta ik in de weg?'

Vadertje Panov schudde zijn hoofd: 'Ik... tja, heb je wel eens van Jezus gehoord?' vroeg hij.

'Dat is dezelfde als God, niet?' vroeg de oude man.

'Hij komt vandaag,' antwoordde vadertje Panov.

De oude man staarde hem verbaasd aan. Vadertje Panov vertelde hem wat hem overkomen was. 'Dus daarom sta ik op de uitkijk voor hem'. De straatveger zette zijn kopje neer en schudde somber zijn hoofd. 'Veel geluk gewenst,' zei hij, 'en nog bedankt voor de koffie.'

10. Vadertje Panov stond in de deuropening en keek de straatveger na. Er kwamen nu meer mensen op straat.

11. Hij was net van plan de deur te sluiten en naar binnen te gaan, toen hij iemand zag. Het was een jonge vrouw, met een baby in haar armen. Vadertje Panov riep:

'Hallo, kom toch even binnen en warm je bij het vuur.'

Geschrokken keek zij op. Maar ze zag de pretlichtjes in de ogen van de schoenmaker, achter zijn brilletje met de ronde glazen.

'Erg vriendelijk van u,' zei ze, toen hij opzij stapte om haar te laten passeren.

Vadertje Panov haalde zijn schouders op. 'Het is niets bijzonders,' zei hij, 'ik vond je er zo koud uitzien. Moet je nog ver?'

'Naar het dorp verderop,' antwoordde ze kort.

12. Vadertje Panov vroeg: 'Wil je wat warme melk voor je kindje,' en nam de baby uit haar armen.

'Och, och,' sprak vadertje Panov, terwijl hij zijn hoofd schudde, 'het arme ding heeft geen schoentjes aan.'

'Ik kan ze niet voor hem kopen,' zei de jonge vrouw.

Terwijl vadertje Panov het kleintje zat te voeren, kwam er een gedachte bij hem op. Hij pakte de doos van de plank. De schoentjes, die hij zolang geleden gemaakt had, pasten het kind precies.

'Nu dan, die mag jij hebben,' zei hij zacht.

De jonge vrouw was overgelukkig. 'Hoe kan ik u ooit danken?' riep zij blij. Maar vadertje Panov hoorde haar niet eens. Hij keek bezorgd naar buiten.

Zou Jezus voorbij gekomen zijn toen hij het kindje zat te voeden?

'Is er iets?' vroeg de jonge vrouw vriendelijk.

'Heb je gehoord van Jezus, die met Kerstmis geboren werd?' antwoordde de oude schoenmaker.

Het meisje knikte.

'Hij komt vandaag,' zei vadertje Panov. 'Dat heeft hij beloofd.' En hij vertelde haar de droom, die hij gehad had - als het een droom was tenminste.

De jonge vrouw luisterde geduldig, van het begin tot het einde en zei: 'Ik

hoop, dat uw droom uitkomt. U verdient het, alleen al omdat u zo goed bent geweest voor mij en mijn kind.'
Daarna ging ze weg.

Vadertje Panov ging weer bij de deur kijken. Mensen kwamen en gingen. Maar Jezus kwam niet. Eindelijk begon vadertje Panov te vrezen, dat hij er wel voorbijgekomen was, maar dat hij hem niet herkend had.

13.
Hij begon de moed te verliezen. 'Het was dus toch alleen maar een droom,' zei hij treurig in zichzelf. 'Ik wilde het zo graag geloven. Ik wilde zó graag, dat hij zou komen.'

14. Zo opeens leek het of er iemand in de kamer was. Vadertje Panov meende dat hij een groep mensen door de winkel zag lopen. De straatveger was er, en de vrouw met haar kindje - alle mensen, die hij die dag gezien en gesproken had.

Terwijl ze hem voorbij liepen, fluisterden ze stuk voor stuk:

'Heb je me niet gezien? Heb je me niet gezien?'

'Wie ben je?' riep de oude schoenmaker, 'wie ben je? Zeg het me.'

En toen hoorde hij dezelfde stem als van de vorige nacht, maar waar de stem vandaan kwam, kon vadertje Panov niet ontdekken.

De stem zei: 'Ik had honger en jij gaf me te eten, ik had dorst en jij gaf me te drinken, ik was koud en jij liet me binnen. Wat jij vandaag hebt gegeven aan hulp en steun, dat heb je aan mij gegeven!'

15.
'Och, och,' zei vadertje Panov langzaam, 'hij is dus toch gekomen.'
De oude schoenmaker schudde zijn hoofd. Toen glimlachte hij en de pretlichtjes in zijn ogen, achter het brilletje met de ronde glazen, kwamen terug.

Leo Tolstoj